

Stanovisko Českého svazu ochránců přírody Vlašim k návrhu akceleračních oblastí pro větrné elektrárny, konkrétně k akcelerační oblasti Rataje/Trhový Štěpánov

Návrh akceleračních oblastí celostátního významu byl zveřejněn dne 14. dubna 2026 jako součást návrhu změny č. 2 Územního rozvojového plánu. Veřejnost, obce, kraje i další subjekty mohou k návrhu uplatnit připomínky u Ministerstva pro místní rozvoj, a to nejpozději do 1. června 2026 včetně.

ČSOP Vlašim dlouhodobě podporuje rozvoj obnovitelných zdrojů energie tam, kde je veden promyšleně, citlivě a s respektem k přírodním, kulturním a krajinným hodnotám území a má podporu místních obyvatel. V případě předloženého návrhu akceleračních oblastí pro větrné elektrárny však považujeme za zásadní problém způsob jejich vymezování, zejména nedostatečné zohlednění krajinného rázu.

Nesouhlasíme s principem, kdy při výběru akceleračních oblastí nebyl vliv na dochovaný krajinný ráz hlavním limitujícím faktorem. Větrné elektrárny jsou stavby s mimořádně silným vizuálním dopadem, který dalece přesahuje hranice samotné vymezené plochy. Jejich umístění může zásadně změnit charakter širší krajiny, její měřítko, pohledové vazby i vnímání krajinných dominant. Viditelnost větrných elektráren silně zvyšuje skutečnost, že jde o pohyblivé objekty.

Za zvlášť problematické považujeme také sekundární dopady vymezení akceleračních oblastí. Umístění větrných elektráren v akcelerační oblasti může v budoucnu usnadnit povolování dalších větrných elektráren v jejím okolí. Argumentem bude skutečnost, že krajinný ráz již byl v blízkosti narušen do takové míry, že prakticky každý další zásah bude posuzován jako méně významný. Lze proto očekávat, že vymezení akceleračních oblastí může vyvolat boom výstavby větrných elektráren a dalších staveb poškozujících dochovaný krajinný ráz nejen uvnitř těchto zón, ale i v jejich pohledově ovlivněném širším okolí.

K akcelerační oblasti Rataje / Trhový Štěpánov

ČSOP Vlašim zásadně nesouhlasí s vymezením akcelerační oblasti v prostoru Ratají, v návrhu označené jako AOV16 Trhový Štěpánov. Podle odůvodnění návrhu se tato oblast nachází na území obcí Trhový Štěpánov, Rataje, Psáře a Tehov, má rozlohu 7,3 km² a odhadovaný maximální instalovaný výkon 66,5 MW. ČSOP Vlašim vydal nesouhlasné stanovisko již k návrhu dne 9. 3. 2026

Toto území představuje ukázkou dopadu chybně zvolených kritérií pro vymezování akceleračních zón. Jde o hodnotnou krajinu v srdci Podblanicka s velkým kulturním, přírodním a estetickým významem, která je tradičně využívána k rekreaci a bez mála sto let i pro léčbu a rehabilitaci. Jde tedy o výjimečnou ukázkou léčebně-rehabilitační krajiny. Umístění větrných elektráren doslova před okna celonárodně významného Rehabilitačního ústavu Kladruby je stejné, jako by byly umístěny před okna lázeňských domů v Mariánských lázních.

Akcelerační zóna byla chybně navržena uprostřed turistické oblasti a národního geoparku Kraj blanických rytířů, kde místní obyvatelé, obce a podnikatelé po desetiletí rozvíjí udržitelný cestovní ruch založený na krajinných hodnotách, venkovském charakteru území, drobném měřítku sídel a návaznosti na přírodní a kulturní dědictví regionu.

Vymezování akcelerační oblasti pro větrné elektrárny v tomto prostoru je s těmito hodnotami v přímém rozporu. Výstavba vysokých technických dominant by zásadně proměnila charakter krajiny, která je dosud vnímána jako venkovská, harmonická a turisticky atraktivní. Zásah by se netýkal pouze

bezprostředního okolí plánovaných staveb, ale širokého území viditelnosti, včetně dálkových pohledů a návazností na památnou horu Blaník a krajinný rámeček Podblanicka.

ČSOP Vlašim proto považuje za nepřijatelné, aby byla krajina národního geoparku a turistické oblasti, jejíž rozvoj je dlouhodobě stavěn na ochraně krajinných hodnot a šetrném cestovním ruchu, která je využívána k léčbě a rehabilitaci, zařazena mezi území určená pro zrychlené povolování větrných elektráren.

ČSOP Vlašim požaduje:

1. **zrušení akcelerační oblasti Rataje / AOV16 Trhový Štěpánov,**
2. **nové vymezení akceleračních oblastí pro větrné elektrárny s plnohodnotným zohledněním krajinného rázu,**
3. **vyloučení území s významnými krajinnými, kulturními, rekreačními a turistickými hodnotami (např. národních geoparků a přírodních parků) z režimu zrychleného povolování větrných elektráren,**
4. **posuzování dopadů větrných elektráren nejen v hranicích jednotlivých akceleračních oblastí, ale také v širším krajinném kontextu.**

Rozvoj obnovitelných zdrojů energie nesmí být prosazován způsobem, který povede k nevratnému poškození krajiny, jejích hodnot a identity. Akcelerační oblasti mají být vymežovány především tam, kde je riziko střetu s veřejnými zájmy skutečně nízké. Krajina Podblanicka a národního geoparku Kraj blanických rytířů takovým územím není.

Český svaz ochránců přírody Vlašim

Vlašim, květen 2026